

סוג הבחינה: בגרות

מועד הבחינה: קיץ נבצרים, תשפ"א, 2021

מספר השאלון: 1262

## תנ"ך

### הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שעה וחצי.

מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שני פרקים.

פרק ראשון	—	סיפורי ראשית העולם והאנושות	—	(40x2)	—	80	נקודות
פרק שני	—	נושאי הבחירה	—	(20x1)	—	20	נקודות
		סך הכול	—			100	נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש: תנ"ך עברי שלם בלי פירושים ובלי תוספות.

מותר להשתמש בתנ"ך מתורגם.

מותר להשתמש בתנ"ך שיש בו מפות.

מותר להשתמש במילון לועזי-עברי / עברי-לועזי.

ד. הוראות מיוחדות: (1) אל תעתיק את השאלה; כתוב את מספרה בלבד.

(2) התרכז בנושא. שים לב לכתב, לכתוב ולפיסוק.

הערה: בקטעים מן התנ"ך השם המפורש בא בצורת ה'.

כתוב במחברת הבחינה בלבד. רשום "טייטה" בראש כל עמוד המשמש טייטה.

כתיבת טייטה בדפים שאינם במחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

**בהצלחה!**

## השאלות

### פרק ראשון – סיפורי ראשית העולם והאנושות (80 נקודות)

ענה על שתי השאלות 1-2 (לכל שאלה – 40 נקודות).

בכל שאלה, ענה על סעיף א חובה (25 נקודות) ועל אחד מן הסעיפים ב-ג (לכל סעיף – 15 נקודות).

1. קרא בראשית, פרק א', פסוקים ב'-ל"א.

ענה על סעיף א (חובה).

א. קרא פסוקים ב'-כ"ג.

(1) על פי התיאור שלפניך, אלוהים יוצר סדר בבריאה.

בסס קביעה זו על שתי דוגמאות מן הפסוקים האלה והסבר את דבריך. (12 נקודות)

(2) הסדר שאלוהים יוצר בבריאה בא לידי ביטוי גם במבנה של סיפור הבריאה.

הבא שתי דוגמאות לאמצעים ספרותיים הבונים את הסדר בסיפור הבריאה. הסבר כל אחת מן הדוגמאות.

(13 נקודות)

ענה על אחד מן הסעיפים ב-ג.

ב. קרא פסוקים י"ד-י"ט.

(1) על פי פסוקים אלה, ציין והסבר שני תפקידים של המאורות. (8 נקודות)

(2) בתרבויות המזרח הקדום המאורות נחשבו לאלים. תיאור בריאת המאורות שבבראשית, פרק א' מנוגד לתפיסה זו.

בסס קביעה זו על הכתוב והסבר את דבריך. (7 נקודות)

ג. (1) קרא פסוקים כ"ט-ל'.

מפסוקים אלה עולה תיאור של עולם הרמוני.

הסבר כיצד הרמוניה זו באה לידי ביטוי בפסוקים. בסס את דבריך על הכתוב. (5 נקודות)

(2) קרא גם בראשית, פרק ט', פסוקים ב'-ד' וישעיה, פרק י"א, פסוקים ו'-ז'.

איזה תיאור מן התיאורים שבקטעים האלה עולה בקנה אחד עם תיאור העולם בבראשית, פרק א',

פסוקים כ"ט-ל', ואיזה מהם מנוגד לו? נמק את תשובתך ובסס אותה על הכתוב בשני המקורות.

(10 נקודות)

2. קרא **בראשית**, פרק י"א, פסוקים א'-ט'.

ענה על סעיף א (חובה).

- א. (1) על פי הכתוב, הסבר מהי התוכנית של בני האדם ומהי מטרתה. (10 נקודות)  
 (2) ציין שתי פעולות שה' עושה כדי למנוע את התוכנית של בני האדם, והסבר כיצד באמצעות כל אחת מן הפעולות שציינת ה' מונע מהם לממש את תוכניתם. (15 נקודות)

ענה על אחד מן הסעיפים ב-ג.

ב. קרא פסוק ד' וגם **שמואל ב**, פרק ז', פסוקים ח'-ט'.

בשני הקטעים האלה מוזכרת עשיית שם.

- (1) בנוגע לכל אחד מן הקטעים, כתוב מיהו הדובר המזכיר עשיית שם, והסבר על פי ההקשר מהי המשמעות של עשיית שם בכל אחד מן הקטעים. (8 נקודות)  
 (2) על פי המשמעות של עשיית שם ב**בראשית**, פרק י"א, בני האדם מוצגים בסיפור מגדל בבל באופן שלילי. האם אתה מסכים עם קביעה זו? נמק את דבריך ובסס אותם על הכתוב. (7 נקודות)

ג. קרא פסוק ה'.

- (1) הנאמר בפסוק זה יוצר קושי תאולוגי (קושי בתחום האמונה).  
 הסבר את הקושי. (7 נקודות)  
 (2) קרא את פירוש רש"י שלפניך.  
 "[בא] ללמד לדיינין שלא ירשיעו את הנדון עד שיראו ויבינו".  
 לפי פרשנות זו, הסבר מהו המסר החינוכי הבא לידי ביטוי בפסוק ה'. (8 נקודות)

## פרק שני — נושאי הבחירה (20 נקודות)

ענה על אחת מן השאלות 3-4.

## על אהבה וחסד

3. קרא רות, פרק ג', פסוקים א'-י"ד.

א ותאמר לה נעמי חמותה  
 ב בתי הלא אבקש לך מנוח אשר ייטב לך: ועתה הלא בעו  
 מדעתנו אשר היית את-נערוֹתֵינו הנה הוא זרה את-גֵרֶן  
 ג השעֵרִים הַלֵּילָה: ורחצת וסבת ושמת שמלתך עליך  
 וירדתי הגֵרֶן אל-תודעי לאיש עד בלתו לאכל ולשתות:  
 ד ויהי בשכבו וידעת את-המקום אשר ישכב-שם ובאת  
 וגלית מרגלותיו ושכבתי והוא יגיד לך את אשר תעשין:  
 ה ותאמר אליה כל אשר-תאמרי אעשה: ותרד הגֵרֶן ותעש  
 ז ככל אשר-צוּתָה חמותה: ויאכל בעו וישת וייטב לבו ויבא  
 לשכב בקצה הערמה ותבא בלט ותגל מרגלותיו ותשכב:  
 ח ויהי בחצי הלילה ויחרד האיש וילפת והנה אשה שכבת  
 ט מרגלותיו: ויאמר מי-את ותאמר אנכי רות אמתך ופרשת  
 י כנפך על-אמתך בי גאל אתה: ויאמר ברוכה את לַיהוָה  
 יא בתי היטבת חסדך האחרון מן-הראשון לבלתי-לכת אחרי  
 הבחורים אס-דל ואס-עשיר: ועתה בתי אל-תיראי כל  
 אשר-תאמרי אעשה-לך כי יודע כל-שער עמי כי אשת  
 יב חיל את: ועתה כי אמנם כי אם גאל אנכי וגם יש גאל  
 יג קרוב ממני: ליני והלילה והיה בבקר אס-יגאלך טוב יגאל  
 ואס-לא יחפץ לגאלך וגאלתיך אנכי חִי־הַיְיָ שְׁכְבִי עַד-  
 יד הבקר: ותשכב מרגלותו עד-הבקר ותקם בטרוס יכיר איש  
 את-דעהו ויאמר אל-יודע כי-באה האשה הגֵרֶן:

א. רות לא צייתה לכל ההנחיות של נעמי, ובכך נהגה בתעוזה רבה.

הסבר טענה זו ובסס אותה על הכתוב. (8 נקודות)

ב. בירידה של רות אל הגורן היה סיכון רב.

הבא מפסוקים ז'-י"ד שתי דוגמאות המלמדות על הסיכון שבהתנהגות של רות, והסבר כל אחת מהן.

(12 נקודות)

## בין שואל לדוד

4. קרא שמואל א, פרק כ"ד, פסוקים א'-ט"ו.

א ויהי כאשר שב שואל מאחרי פלשתים  
 ב ויגדו לו לאמר הנה דוד במדבר עין גדי: ויקח  
 שואל שלשת אלפים איש בחור מכל-ישראל וילך לבקש  
 ג את-דוד ואנשיו על-פני צורי היעלים: ויבא אל-גדרות הצאן  
 על-הדרך ושם מערה ויבא שואל להסך את-רגליו ודוד  
 ד ואנשיו בירכתי המערה ישבים: ויאמרו אנשי דוד אליו הנה  
 היום אשר-אמר ה' אליך הנה אנכי נתן את-איביך בידך  
 ועשית לו כאשר יטב בעיניך ויקם דוד ויכרת את-כנף-  
 ה המעיל אשר-לשואל בלט: ויהי אחרי-כן ויך לב-דוד אתו  
 ו על אשר כרת את-כנף אשר לשואל: ויאמר לאנשיו חלילה  
 לוי מ'ה' אס-אעשה את-הדבר הזה לאדני למשיח ה'  
 ז לשלח ידי בו כי-משיח ה' הוא: וישמע דוד את-אנשיו  
 ח בדברים ולא נתנם לקום אל-שואל ושואל קם מהמערה  
 וילך בדרך: ויקם דוד אחרי-כן ויצא מן המערה  
 ויקרא אחרי-שואל לאמר אדני המלך ויבט שואל אחריו  
 ט ויקד דוד אפים ארצה וישתחו: ויאמר דוד לשואל למה  
 י תשמע את-דברי אדם לאמר הנה דוד מבקש רעתך: הנה  
 היום הזה ראו עיניך את אשר-נתנך ה' ו היום ו בידו  
 במערה ואמר להרגך ותחס עליך ואמר לא-אשלח ידי באדני  
 יא כי-משיח ה' הוא: ואבי ראה גם ראה את-כנף מעילך בידי  
 כי בכרתי את-כנף מעילך ולא הרגתיך דע וראה כי אין בידי  
 רעה ופשע ולא-חטאתי לך ואתה צדה את-נפשי לקחתה:  
 יב ישפט ה' ביני ובינך ונקמני ה' ממך וידי לא תהיה-בך:  
 יג כאשר יאמר משל הקדמני מרשעים יצא רשע וידי לא  
 יד תהיה-בך: אחרי מי יצא מלך ישראל אחרי מי אתה רדף  
 טו אחרי כלב מת אחרי פרעש אחד: והיה ה' לדין ושפט ביני  
 ובינך וירא וירב את-דיבי וישפטני מידך:

(שים לב: סעיפי השאלה בעמוד הבא.)

יש הטוענים כי המניע של דוד בסיפור זה היה השגת תועלת אישית, ויש הטוענים כי המניע של דוד היה מוסרי.

א. הבא מן הקטע דוגמה המחזקת את הטענה שהמניע של דוד היה השגת תועלת אישית.

הסבר את הדוגמה ובסס אותה על הכתוב. (10 נקודות)

ב. הבא מן הקטע דוגמה המחזקת את הטענה שהמניע של דוד היה מוסרי.

הסבר את הדוגמה ובסס אותה על הכתוב. (10 נקודות)

**בהצלחה!**